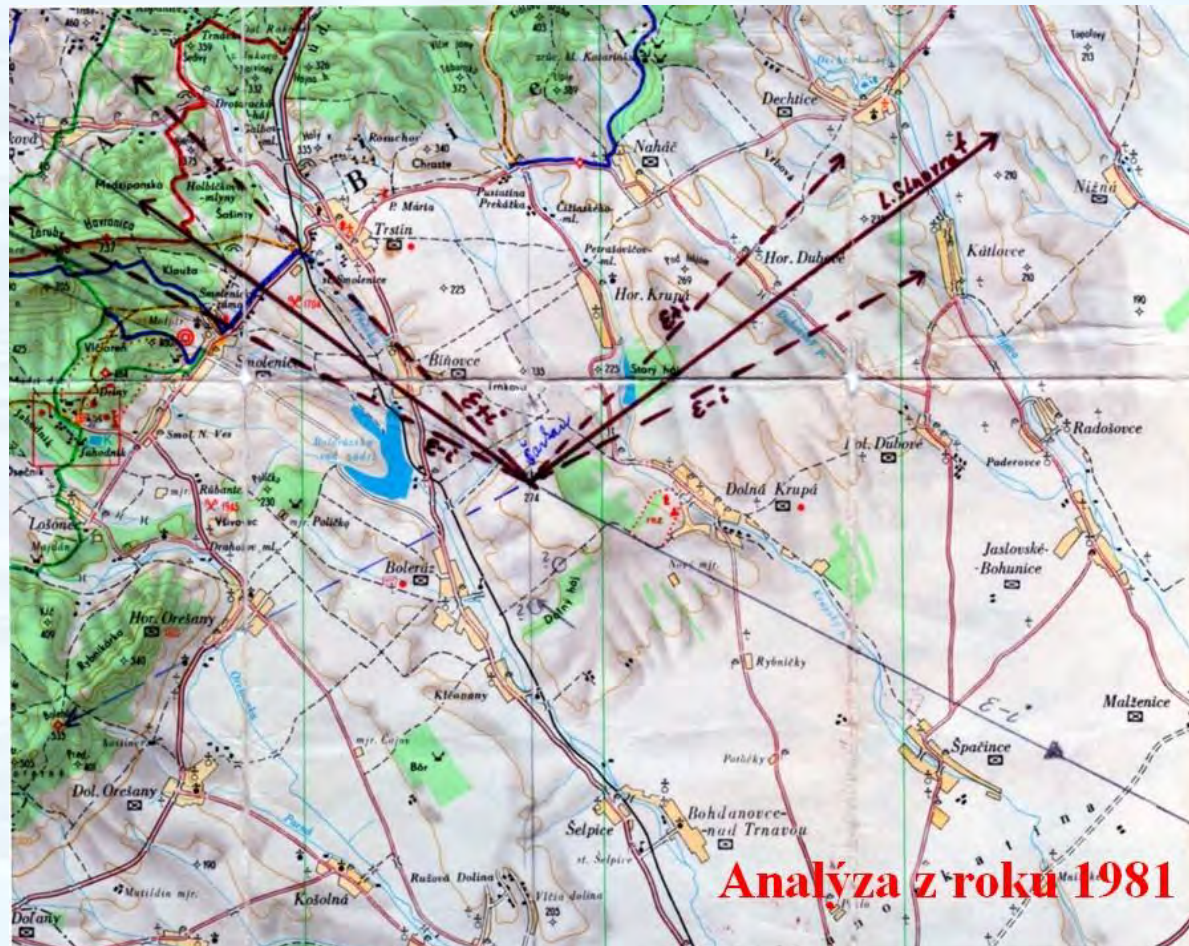

Bučany - rondel Lengyelskej kultúry

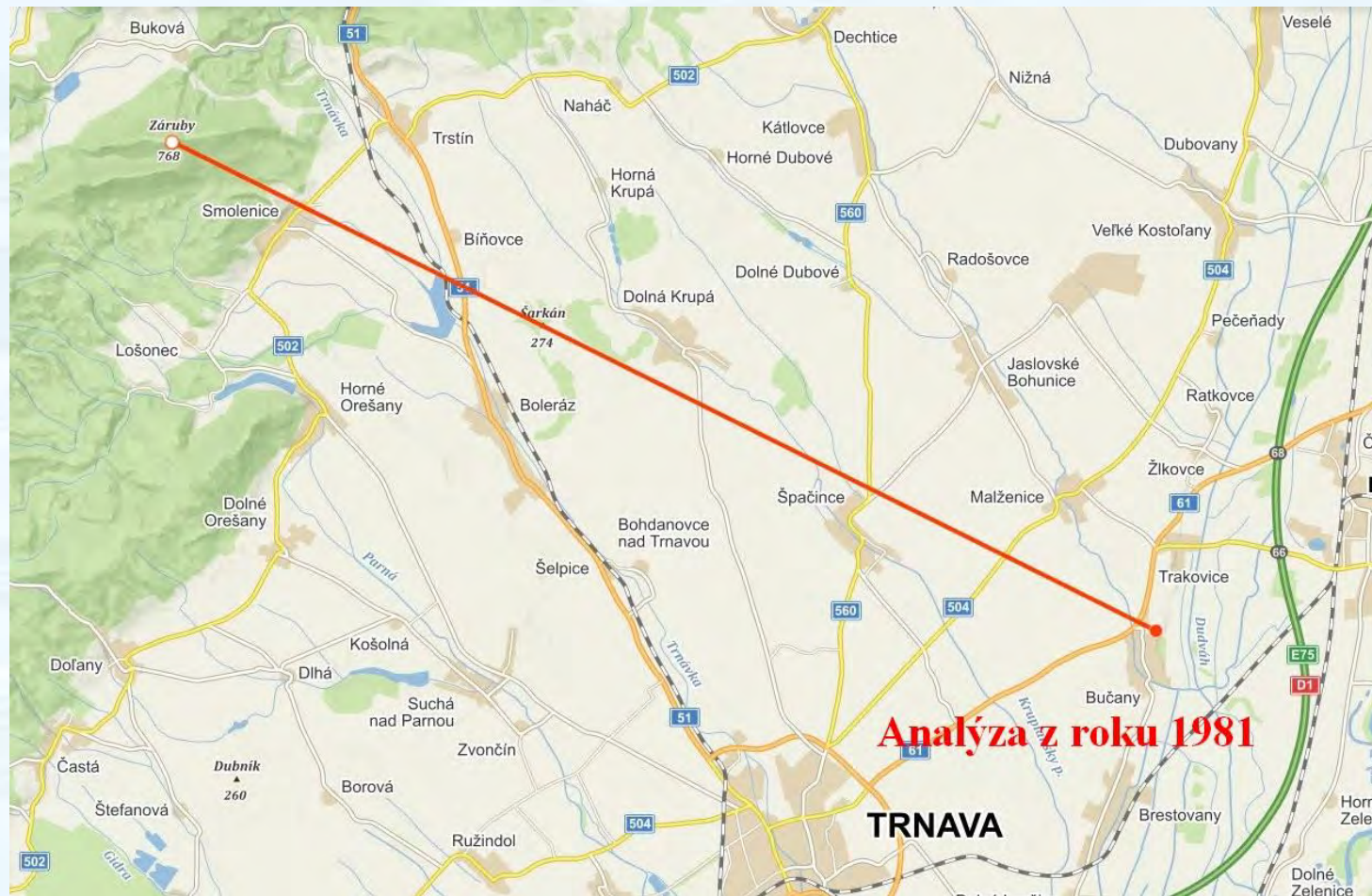

10. september 2022 Bezovec

Rondel Bučany – analýza 1981

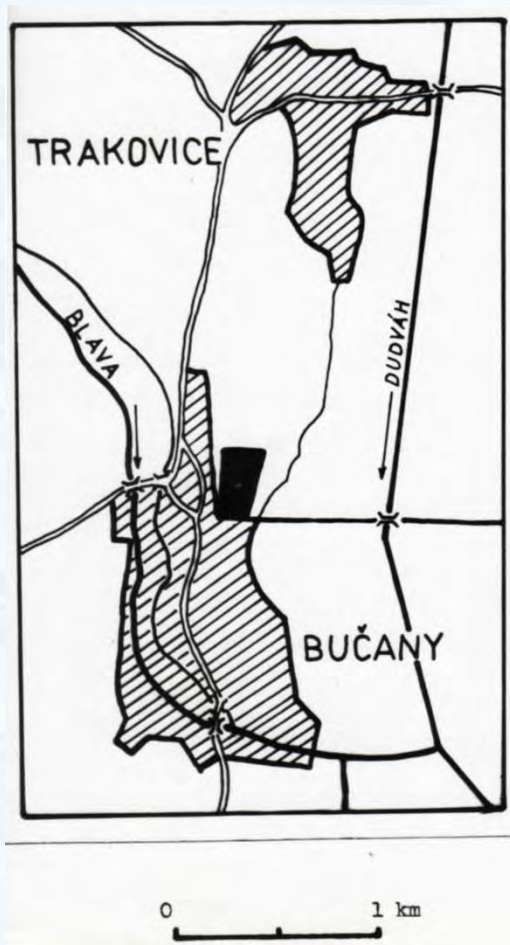

Rondel Bučany – analýza 1981

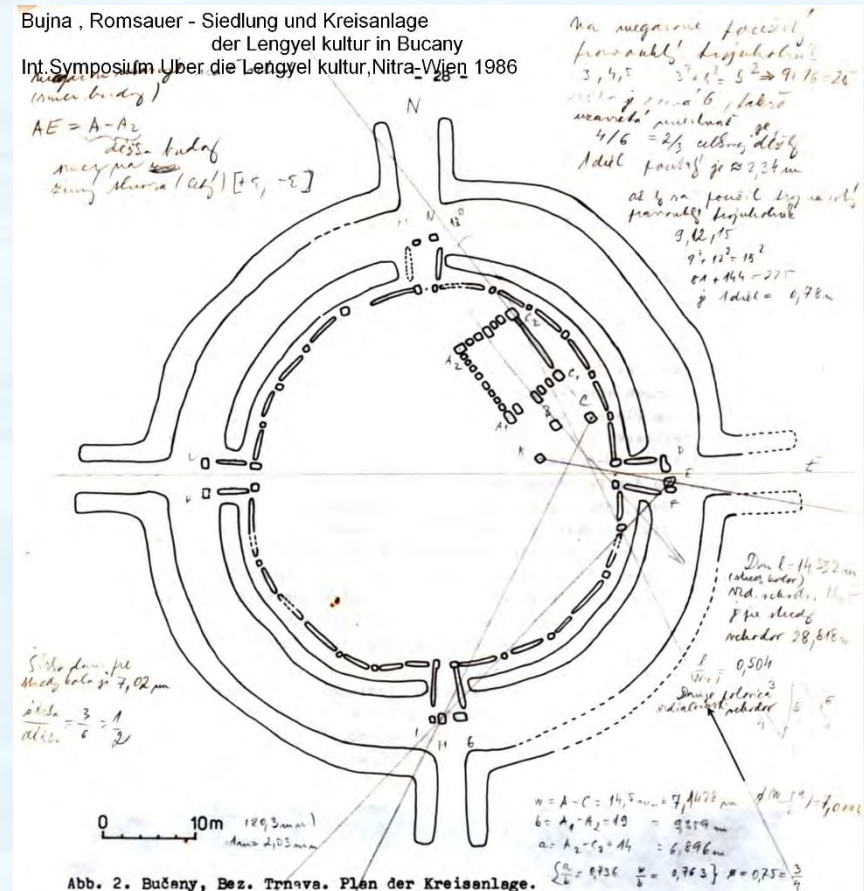
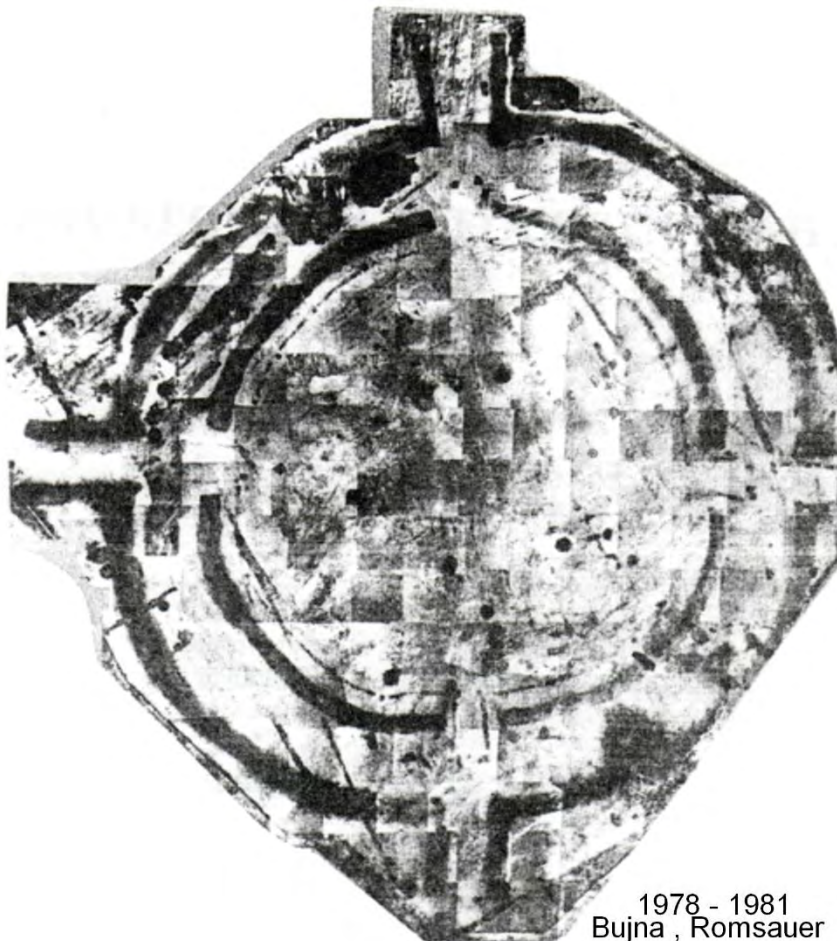
Rondel Lengyelskej kultúry v Bučanoch

- Poloha rondelu v obci Bučany

Výskum v rokoch 1978-1981

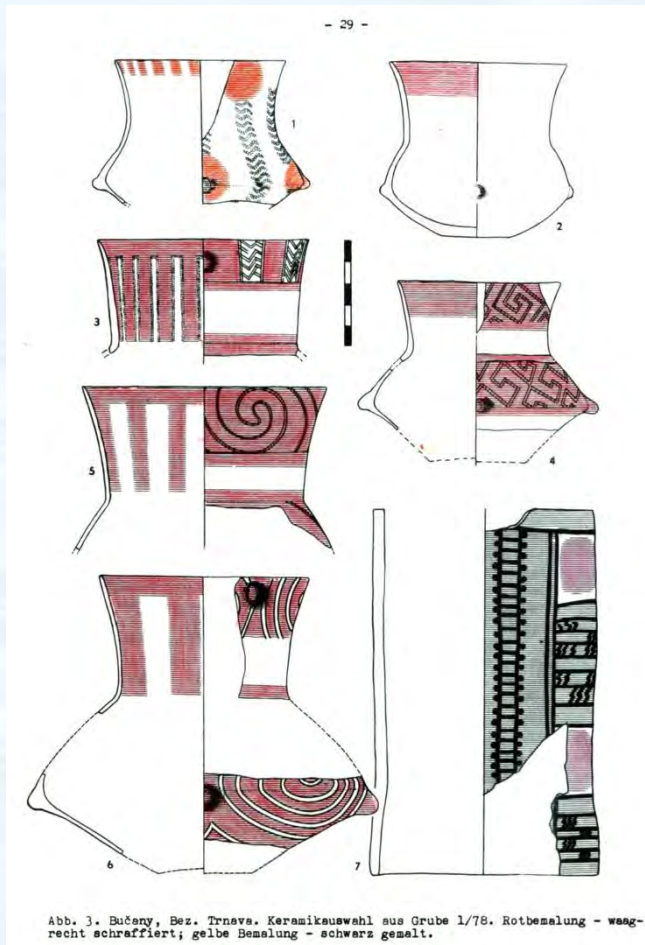
Jozef Bujna a Peter Romsauer

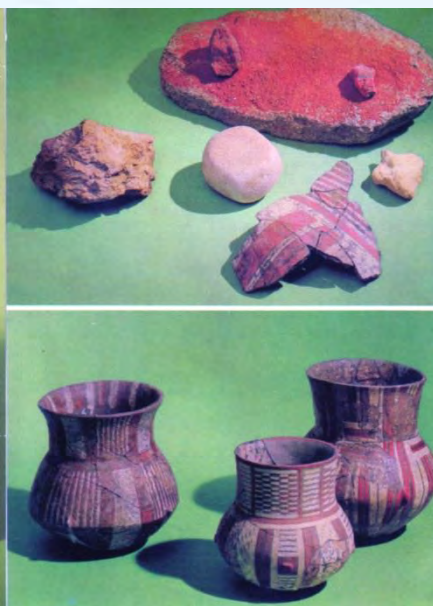
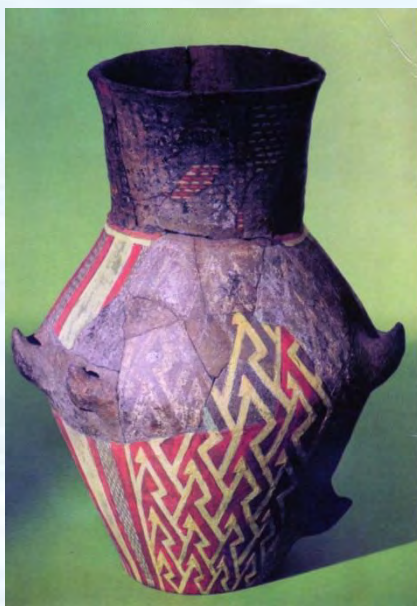
Rondel počas výskumu

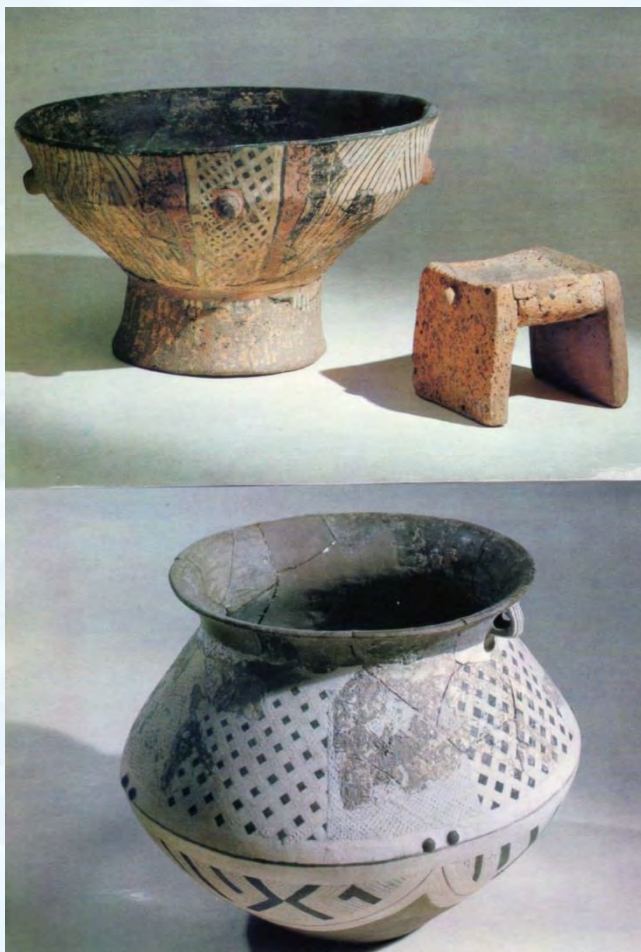
Keramika Lengyelskej kultúry (MMK)

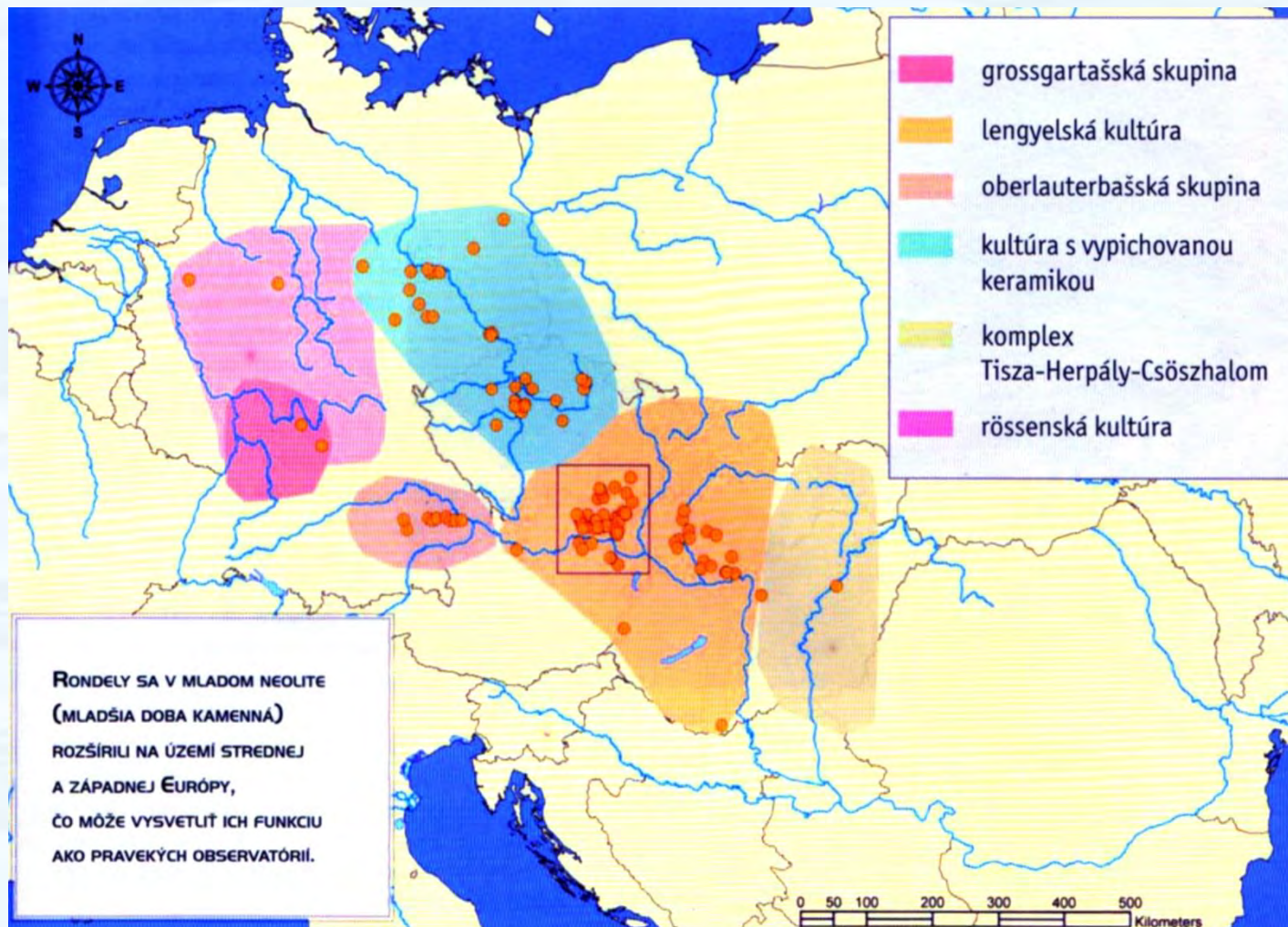
Moravská maľovaná keramika

Moravská maľovaná keramika (MMK)

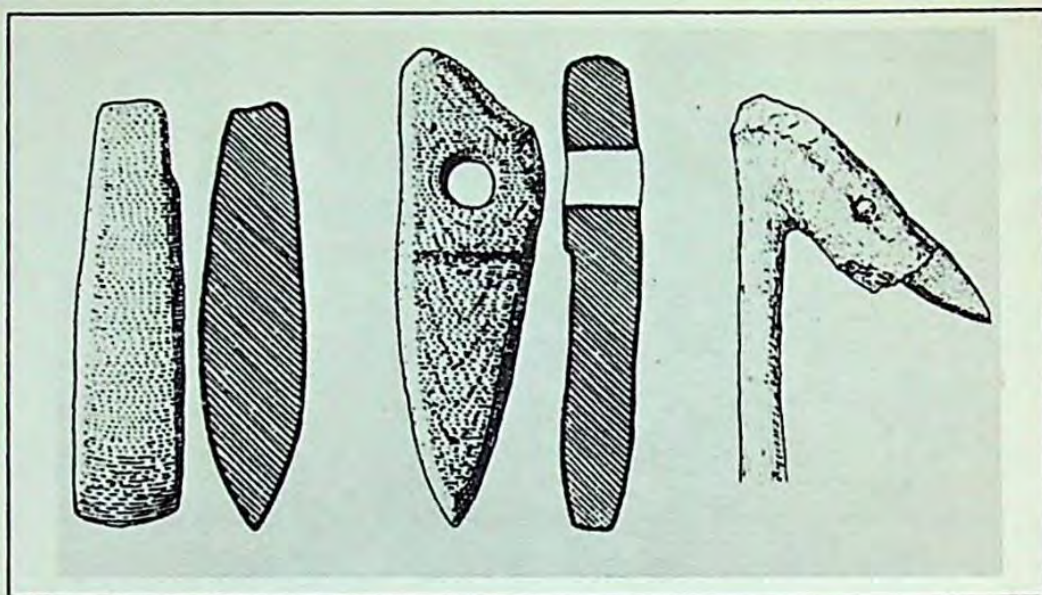
Neolitické kultúry v Európe

Kamenná industria – Gravettien (Horné Otrokovce 22000 B.C.)

Kamenné sekery

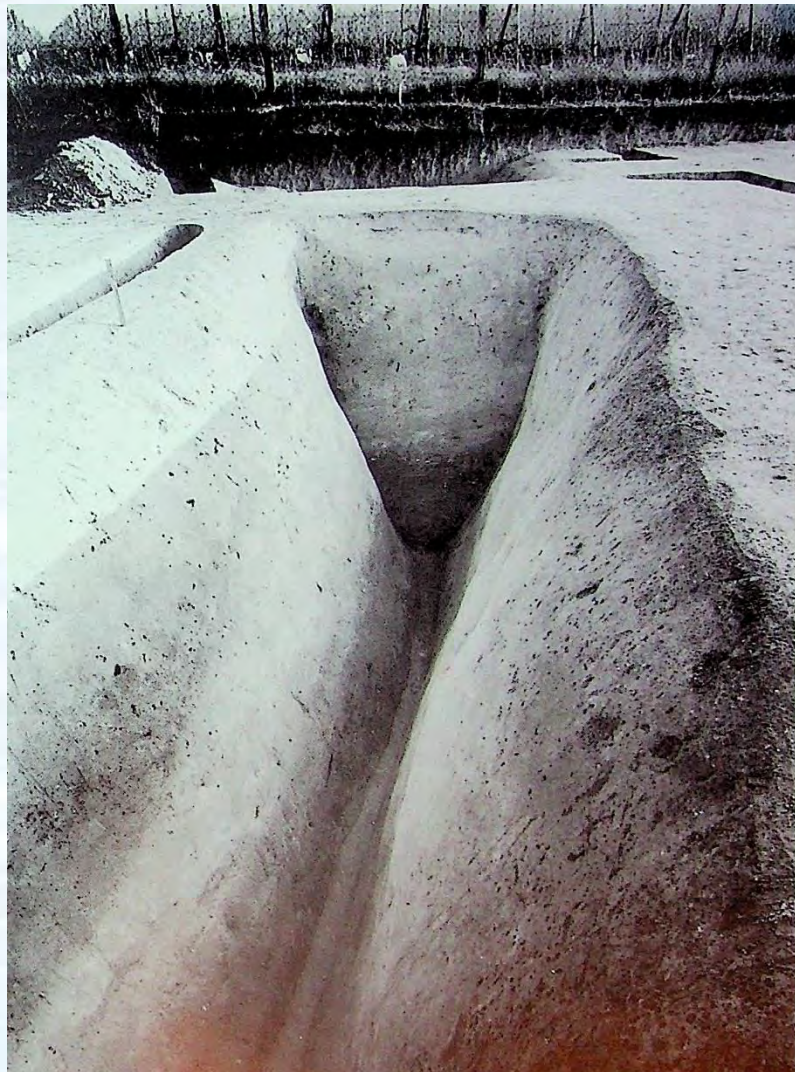

Šesťtisícročnou kamennou sekerou zoťali archeológovia z Brna dub s priemerom 15 centimetrov za 7 minút

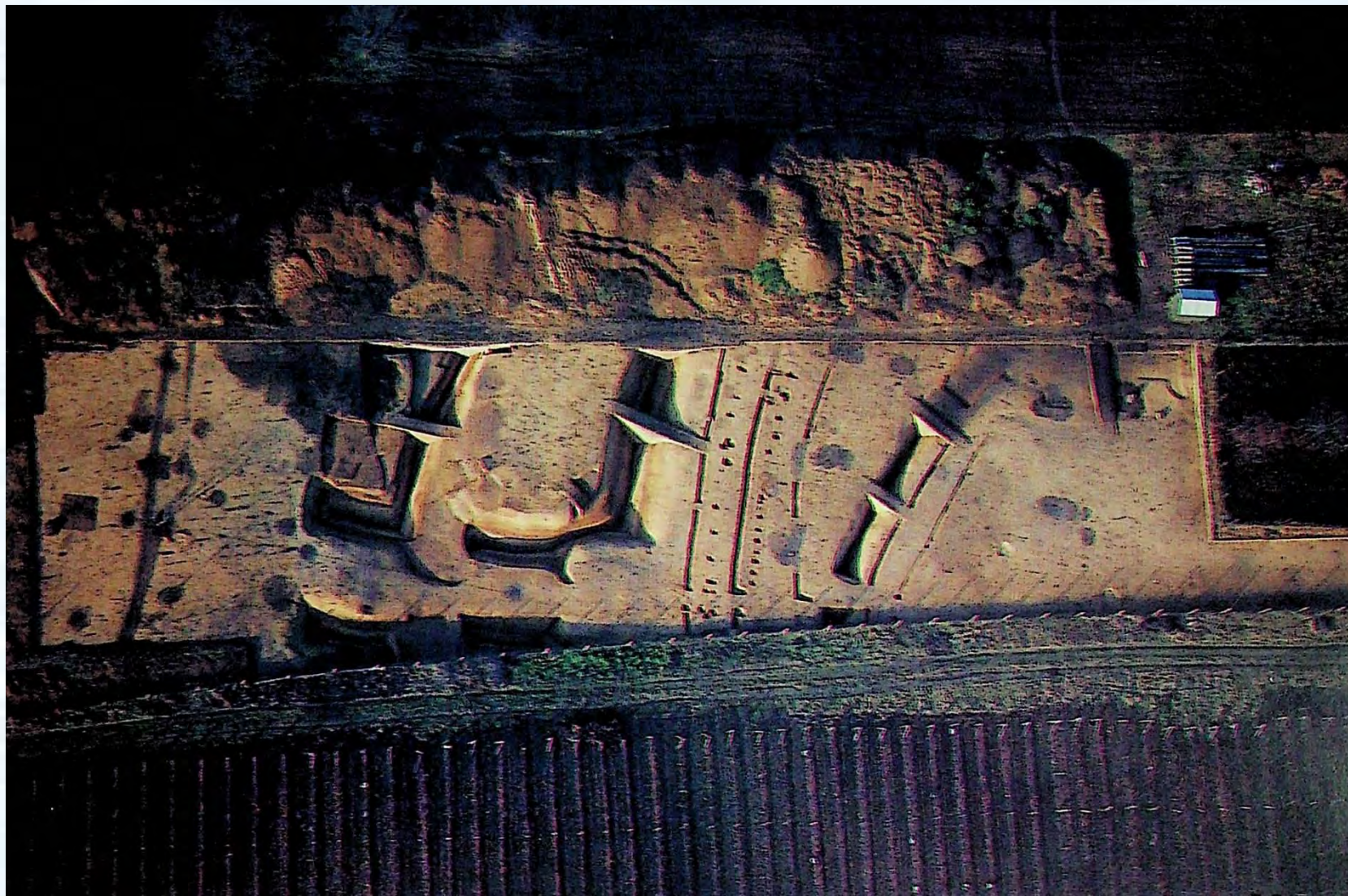
Ukážka hrotitých priekop rondelov (rondel Golianovo)

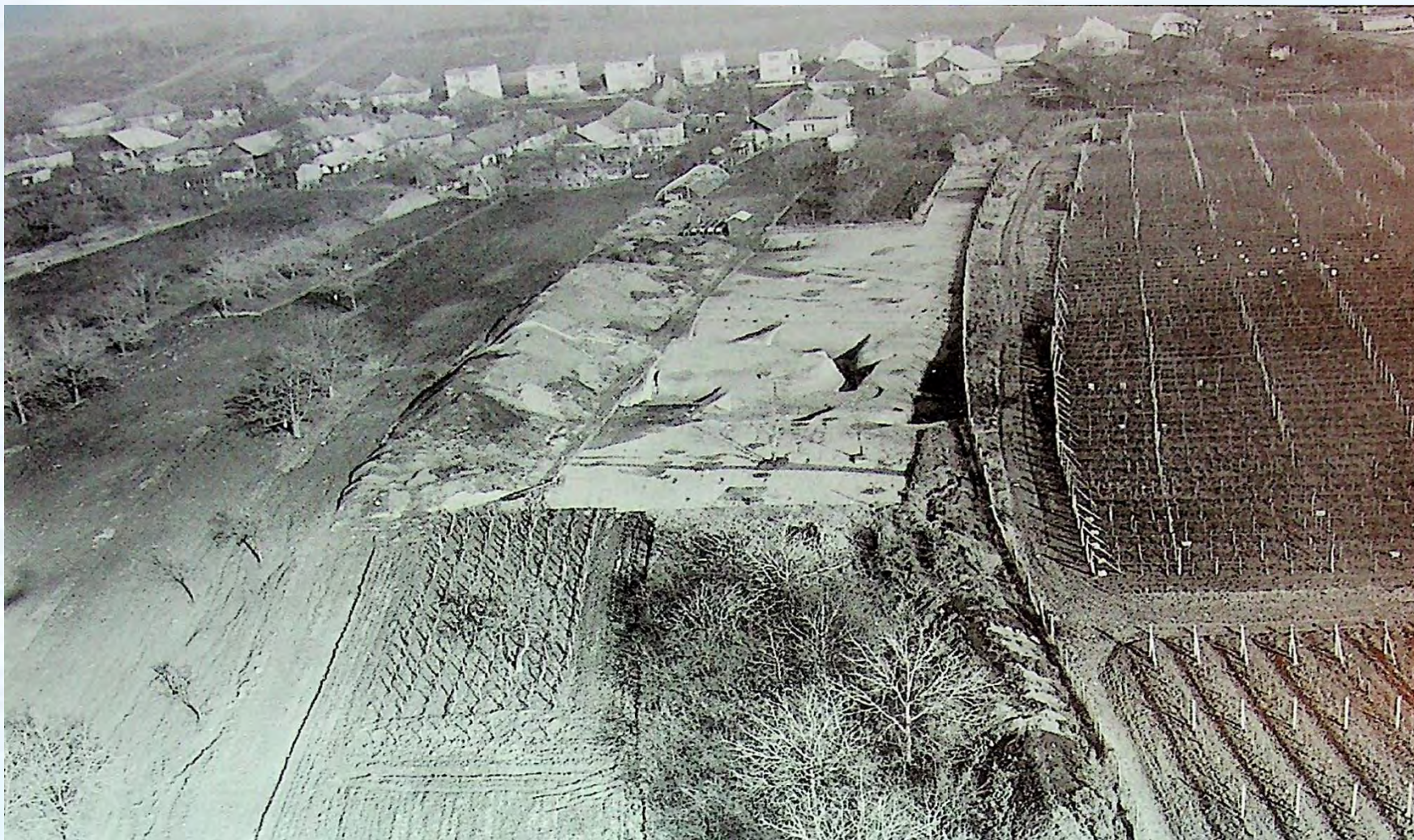
Hrotité priekopy rondelu Svodín

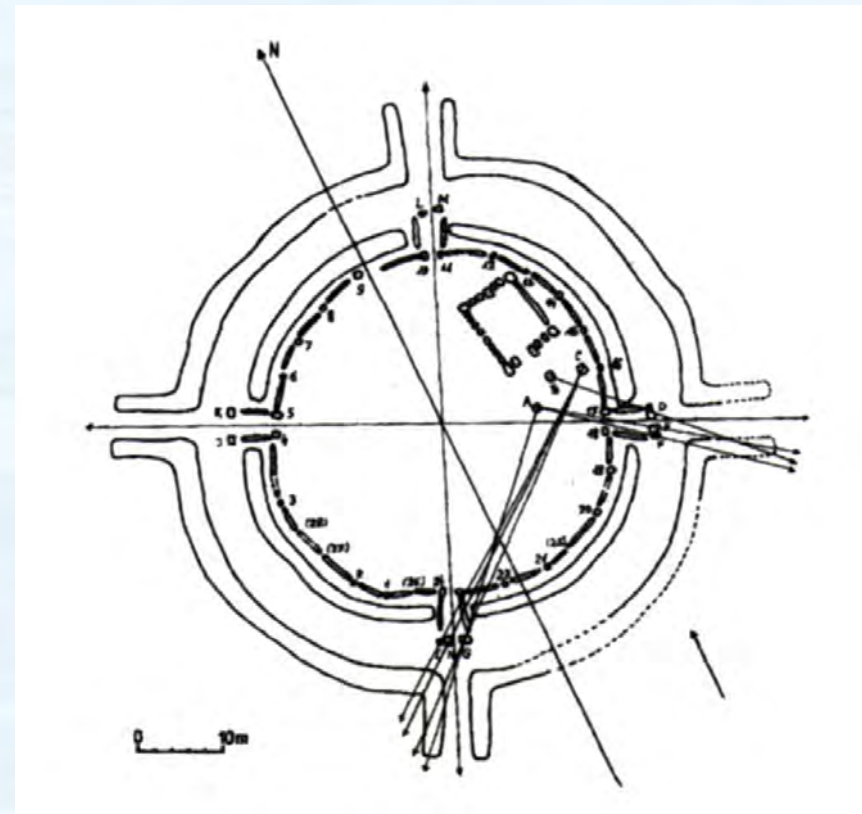
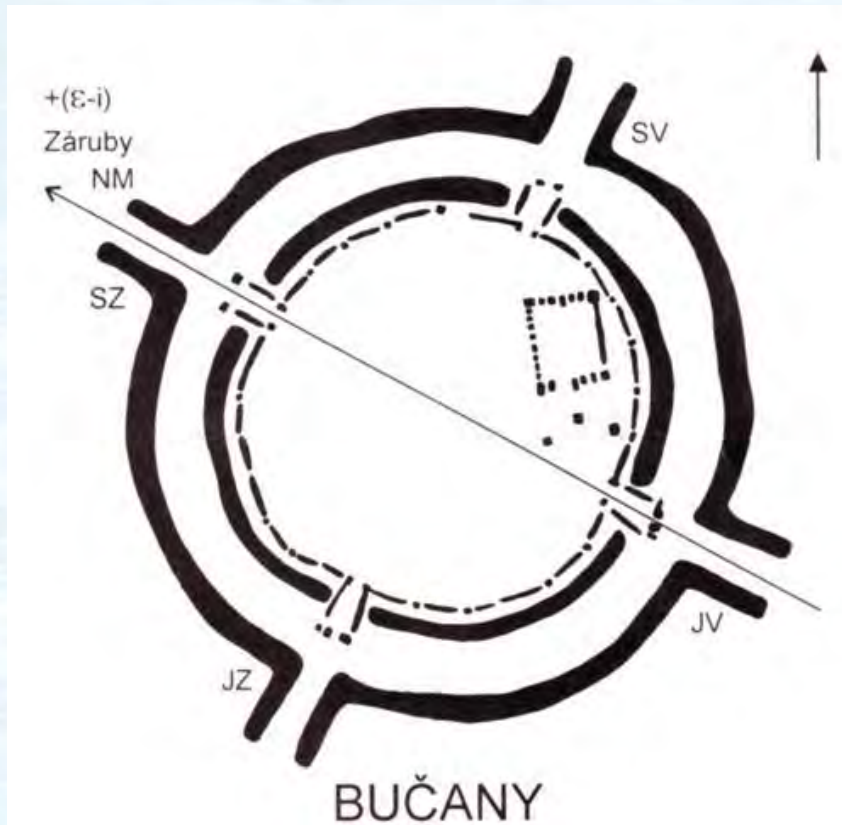
Svodín I a II - priekopy

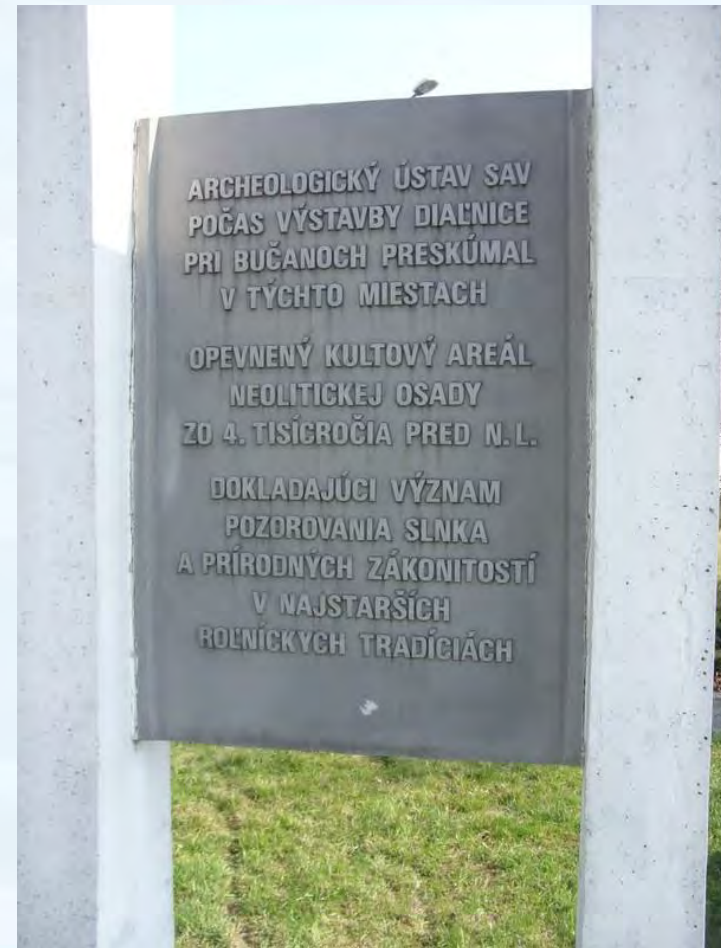
Letecký pohľad na Svodín

Astronomická orientácia – rondel Bučany (priemer 45.5 metrov)

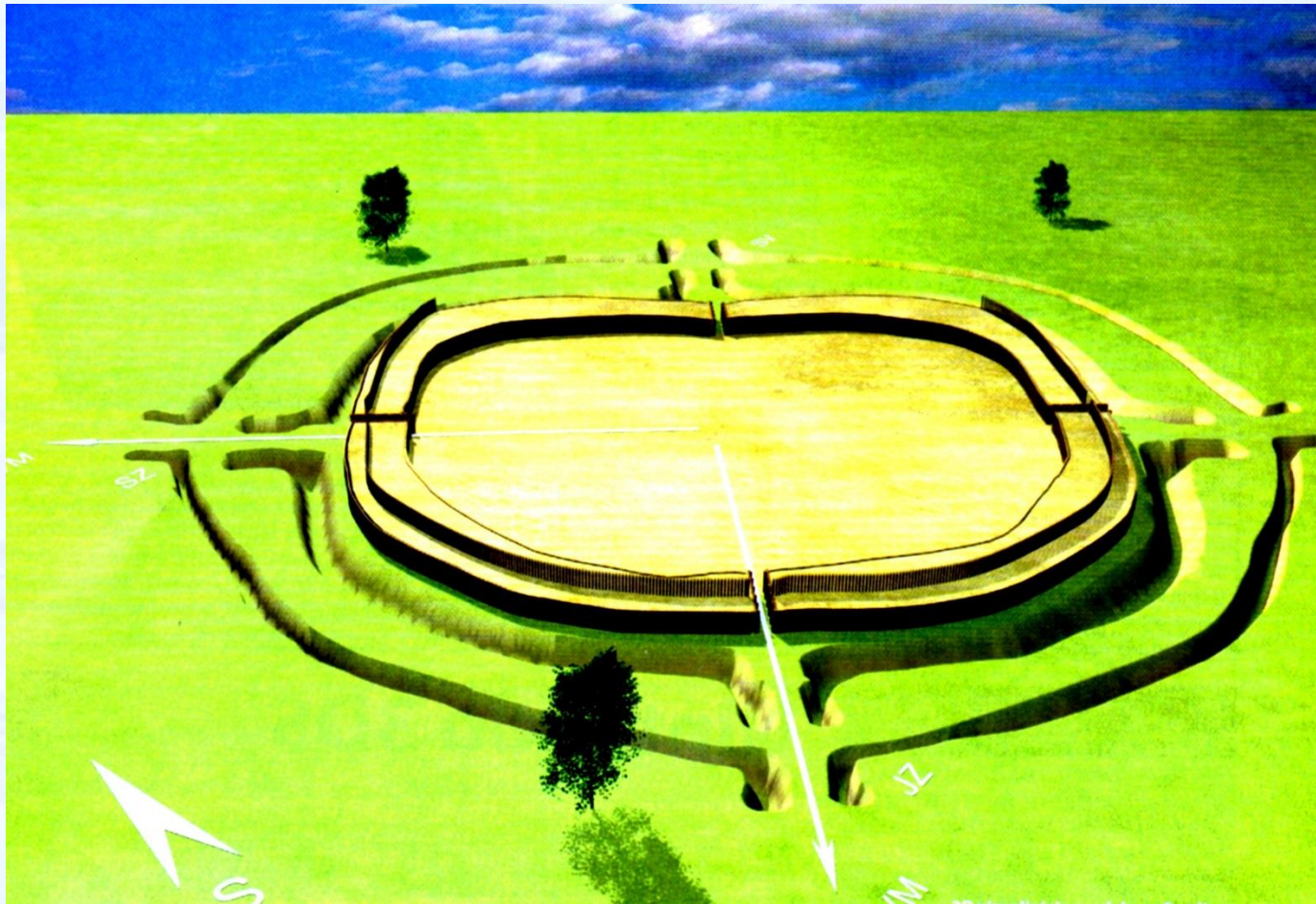
Diaľnica – odpočívadlo Červeník

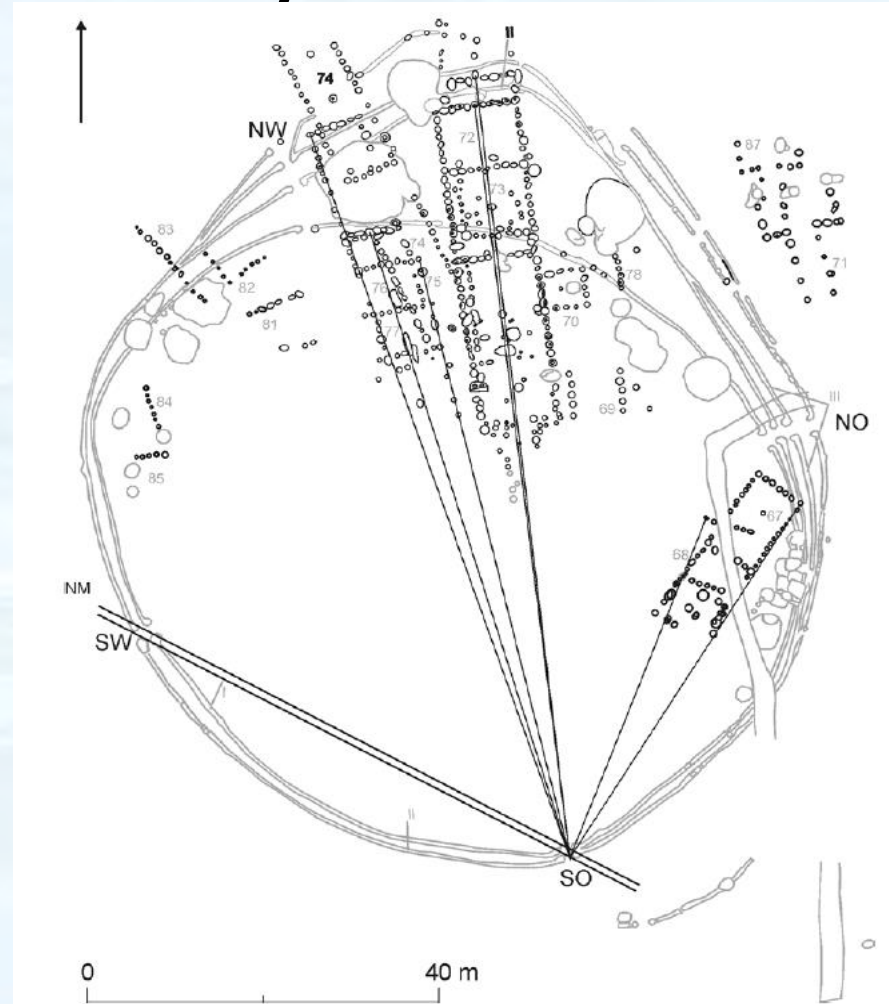
Odpočívadlo Červeník

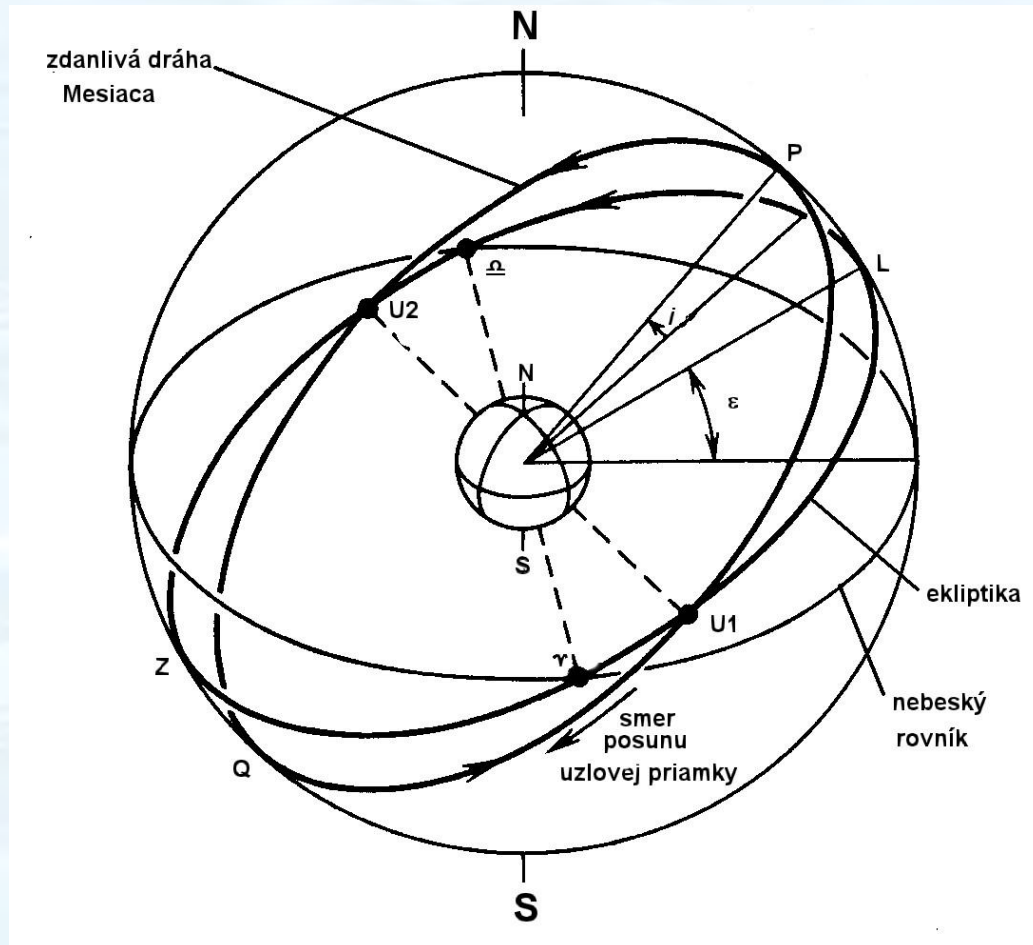
Astronomická orientácia – rondel Svodín

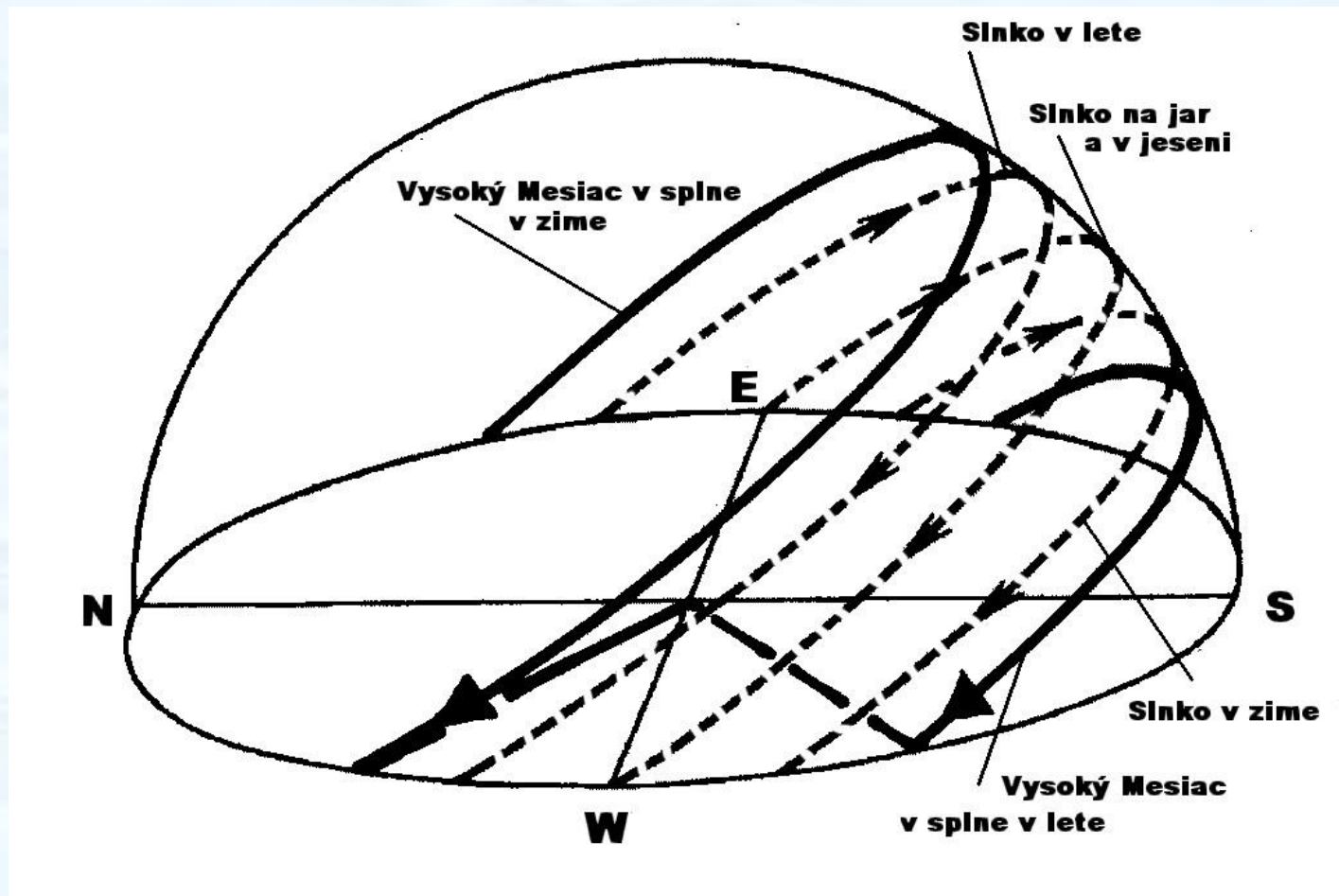
Astronomická orientácia – palisádový rondel Žlkovce

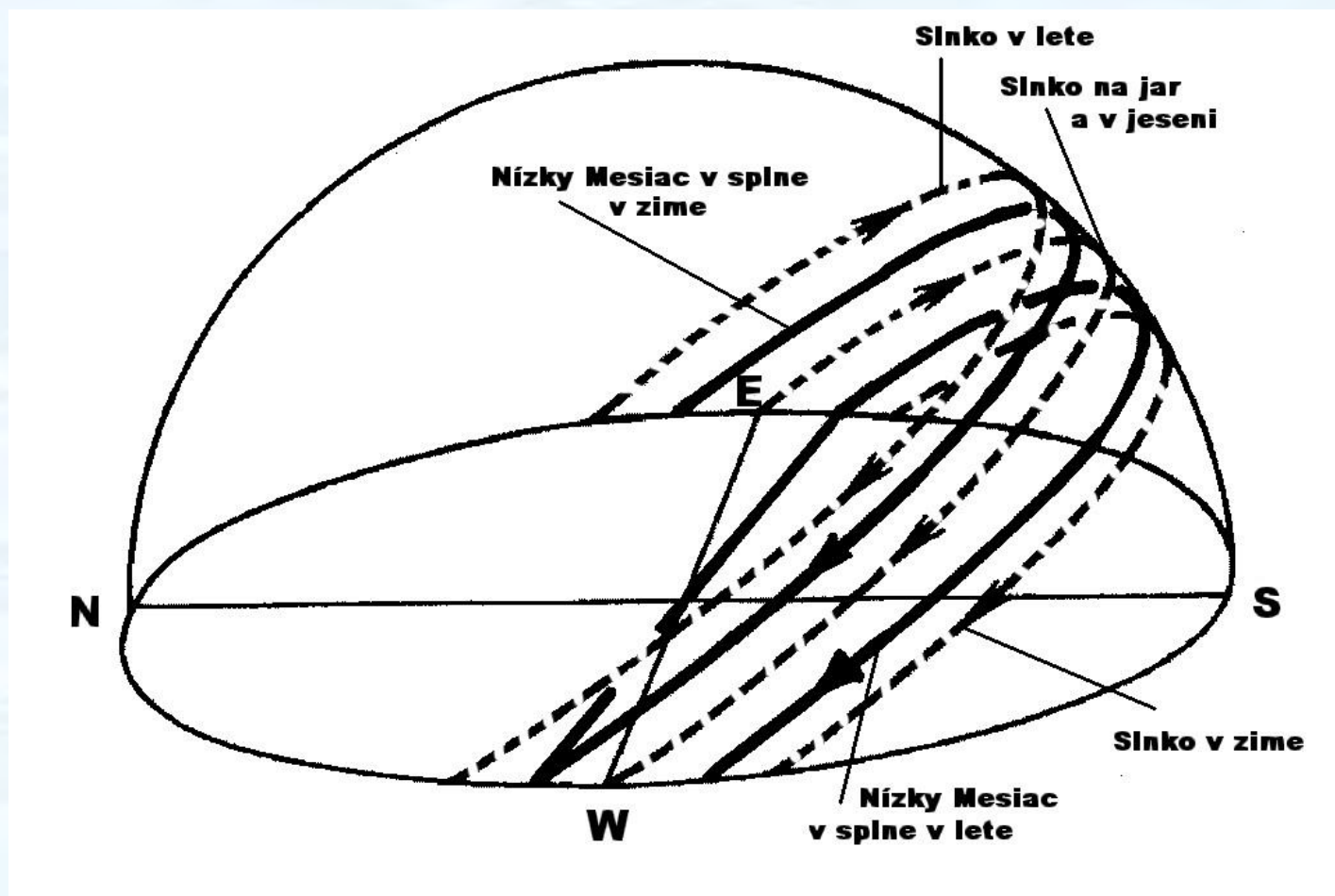
Astronomická orientácia na Mesiac – pohyb Mesiaca

Pohyb Mesiaca nad obzorom

Pohyb Mesiaca nad obzorom 2

Záruby a nízky Mesiac

Západ Slnka z miesta rondelu

Pohľad z miesta rondelu Bucany

31.7.2000 20:14 LSEC

Mesiace, Slnko a kalendár

- Slnko – je v lete vysoko na oblohe a v zime zasa nízko. Smery na západ a východ Slnka v čase letného, či zimného slnovratu môžu slúžiť ako kalendárne údaje.
- Mesiac – smery na vysoký Mesiac umožňujú dlhodobú orientáciu v čase v cykle 18,61 roka (19 rokov). Smery na nízky Mesiac v priebehu roka umožňujú sledovať beh ročných období. Slnko je na smeroch nízkeho Mesiacu (v čase 4800 BC) 28.I., 13.V., 1.VIII., 14.XI. A konečne nízky aj vysoký Mesiac umožňujú sledovať krátke obdobia v trvaní približne 30 dní (synodický Mesiac). Rondel orientovaný na nízky Mesiac teda vyhovuje okrem ďalších funkcií (napríklad zhromažďovacej) aj požiadavkám na relatívne presnú orientáciu v čase, dovoľuje sledovať daždivé sezóny a tiež v správna čas zaslať obilie. Bolo to životne dôležité, pretože poľnohospodárstvo v suchom období bez orientácie v čase nie je možné.

Klíma medzi 4900 – 4500 B.C.

- Čo sa týka klímy, bola odlišná od dnešnej. Napríklad v roku 4800 BC bola excentricita zemskej dráhy o 11,2% väčšia ako dnes a tiež poloha perigea (najbližšej vzdialenosti Slnka od Zeme) bola iná ako dnes. Dnes perigeum Slnka pripadá na 4.januára. V roku 4800 BC pripadá na 11.septembra a apogeum na 9.marca. Celkove môžeme o klíme povedať, že bolo celkove teplejšie a voči dnešku boli omnoho väčšie tepelné rozdiely medzi letom a zimou a tiež jeseňou a jarou. Dnes sú u nás zimy veľmi mierne a letá nie príliš horúce. V čase 4800 BC naopak, kvôli excentricite dráhy Zeme a polohe perigea a apogea bolo horúce leto, veľmi teplá jeseň, studená krutá zima a veľmi chladná jar. Jarné práce museli začínať neskôr ako dnes. Celkové rozdiely v tepelných výkyvoch boli až 15%.

Literatúra:

Bujna/Romsauer 1986 - J. Bujna/P. Romsauer: Siedlung und Kreisanlage der Lengyel-Kultur in Bučany . In: Internationales symposium tiber die Lengyel-Kultur. Nové Vozokany 5.-11. November 1984. Nitra - Wien 1986, 27-35.

Karlovský 1999 - V. Karlovský: Rondel v Bučanoch ako možné slnečné a mesačnéobservatorium In: I. Kuzma (Ed.): Otázky neolitu eneolitu našich krajín - 1998. Nitra 1999, 111-124.

Karlovský/Pavúk 2002a - V. Karlovský/J. Pavúk: Analýza rozmerov domov lengyelskej kultúry. Arch. Rozhledy 54, 2002, 137-156.

Karlovský / Pavúk 2002b - V. Karlovský / J. Pavúk: Astronomická orientácia rondelov lengyelskej kultúry. In: I. Cheben/ I.Kuzma: Otázky neolitu a eneolitu našich krajín - 2001.Nitra 2002, 113-125.

Pavúk / Karlovský 2004
J. Pavúk / V. Karlovský, Orientácia rondelov lengyelskej kultúry na smery vysokého a nízkeho Mesiaca.
Slovenská Arch. 52,2, 2004, 211–280

Pavúk , Karlovský 2008
J.Pavúk / V.Karlovský Astronomische Orientierung der spätneolithischen Kreisanlagen in Mitteleuropa ,
GERMANIA 86, 2008

Literatúra pokračovanie

Eduard Krekovič – Črepy a ľudia alebo všedná archeologia, Mladé letá ,1991

Viera Němejcová-Pavúková - Svodín, zwei kreisgrabenanlagen der Lengyel kultur, Studia Archeologica et Mediaevalia, Bratislava 1995

Moravská maľovaná keramika – súbor 12 pohľadníc, Vyd.ČTK-Pressfoto, Praha, Som1802 06-13-889-1105,

Pavol Jelínek , Historická revue 10, 2009, p.47

Ďakujem za pozornosť